

“Het doel van de Klimaatwet 1.5 is dat Nederland zo snel mogelijk een zo groot mogelijke bijdrage gaat leveren aan het voorkomen van een verdere opwarming van de Aarde (verder: het realiseren van een maximale inspanning).” Dit lijkt mij een vreemd doel, want ‘zo groot mogelijk’ en ‘zo snel mogelijk’ zal nooit voldoende zijn. Zo blijkt ook uit de tekst zelf: *“Het meest veilige doel – emissievrij in 2020 of eerder – hebben we al gemist.”* En haastige spoed is zelden goed, wat zijn de investeringen/offers die deze ambitie vragen? Is dit doel doorgerekend? Is nagedacht over de mogelijke risico’s?

De Wnb heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat praktisch vrijwel alle bedrijven in Nederland die sinds 2004 zijn opgericht nu illegaal in werking zijn, vanwege het ontbreken van de juiste Wnb-vergunning! Dat lijkt mij een onredelijke en onwerkbaar situatie; dat door beleidswijziging met terugwerkende kracht eerlijke bedrijven in de illegaliteit worden geduwd. De Wnb lijkt via aandacht voor natuurschoon de emissies van NOx en NH₃ aan banden te leggen. Deze klimaatwet lijkt hetzelfde te gaan door via klimaat de emissies van CO₂ aan banden te leggen. Zonder een goede analyse van de neveneffecten bestaat dat risico. Kan een dergelijke analyse gemaakt worden?

Zou er voor dergelijke risico’s een goede reden zijn? *“De klimaatcrisis dient daadwerkelijk als een crisis behandeld te worden. “Our house is on fire”, aldus Greta Thunberg.”* Het bevreemd mij dat deze uitspraak van een stakende scholier wordt gebruikt om een wet te onderbouwen. Is er een werkelijk een klimaatcrisis? Er zijn genoeg analyses die aangeven dat er geen sprake is van een crisis.

Het citaat van Greta Thunberg: *“The biggest danger is not inaction; the real danger is when politicians and CEOs are making it look like real action is happening, when in fact almost nothing is being done apart from clever accounting and creative PR”* is ook van toepassing op deze wet. De nadruk op de 1,5 graden Celsius zonder ook maar enige aandacht te hebben voor de effectiviteit, en de investeringen/offers is gevaarlijk. Vandaar nogmaals de oproep voor een gedegen analyse van de mogelijke neveneffecten van deze aanpassing.

De stelling *“De door mensen veroorzaakte klimaatcrisis is momenteel in volle gang. Als gevolg nemen de risico’s toe op overstromingen, infectieziekten, verlies van biodiversiteit en verstoring van de drinkwatervoorziening.”* kan niet worden onderbouwd op basis van feitelijke waarnemingen, maar enkel met computermodellen van het IPCC. Vervolgens gaat het om kansen, waarschijnlijkheden en dergelijke. Daaruit blijkt al dat het zeker niet vaststaat. De genoemde gevaren van overstromingen, infectieziekten, verlies van biodiversiteit en verstoring van de drinkwatervoorziening kunnen ook nu direct worden aangepakt. Daar is geen klimaatwet voor nodig.

Als partij in het Parijsakkoord heeft de Nederlandse Staat zich gecommitteerd aan de doelen, maar dat hoeft niet te betekenen om bedrijven en dergelijke zo te beperken.

“Wachten met reductie is dus allerm minst kosteneffectief. De kosten van ontwrichting door biodiversiteitsverlies, natuurrampen, water- en voedseltekorten, oorlog en vluchtelingenstromen zijn in veel gevallen niet in geld uit te drukken.” Het is bijzonder dat hongersnood en oorlog via de klimaatwet worden benoemd. Investeringen op bestrijding van armoede, wereldhonger en ziekten kunnen veel meer effectiviteit hebben in het bestrijden van die ellende. Onduidelijk is waarom de Klimaatwet daar een goed instrument voor zou zijn.

“Door de formulering van de Klimaatwet 1.5 te richten op juridische afdwingbaarheid, wordt beoogd te bewerkstelligen dat maatschappelijke organisaties en burgers uitdrukkelijk de gelegenheid hebben

om, indien de Nederlandse klimaatinspanningen te beperkt blijven, alsnog een maximale inspanning af te dwingen bij de rechter” Dit doet denken aan de situatie met de Wnb, waarbij het beleid na een rechterlijke uitspraak stil is komen te liggen en RVO nu met een soort legalisatieproject bezig is.

“Op grond van de Klimaatwet 1.5 kan geen enkele sector zich onttrekken aan het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen. Alle economische sectoren zullen het beschikbare emissiebudget gezamenlijk moeten verdelen.” Mij is onduidelijk hoe eerlijk een verdeling tussen MKB en KLM zal gaan zijn. Met de mogelijke komst van Vliegveld Lelystad en de F35 en de uitbreiding van het wegennet komen er vooral meer bronnen bij in plaats van minder. Hoe kan dat dan goed gaan?

“De landbouwsector wordt met de huidige lage doelstelling van de landbouwtafel in het Klimaatakkoord nog altijd niet aangespoord om de onvermijdelijke systeemtransities in te zetten, bijvoorbeeld op het gebied van dierenwelzijn, landbouwgif, bodembeheer, landschapsbeheer, voedselveiligheid, schaal en beprijzing” Het is mij niet duidelijk hoe een klimaatdoel invloed gaat hebben op voedselveiligheid, gebruik van gewasbeschermingsmiddelen of dierenwelzijn?

“De Klimaatwet 1.5 heeft betrekking op alle uitstoot van broeikasgassen.” Als deze wet echt op alle uitstoot betrekking heeft dan dus ook op burgers? Op welke wijze gaat het uitademen van mensen en dieren vrijgesteld worden van deze wet? Ook is onduidelijk hoe het belasten van biomassa zich verhoudt met energiebeleid en de uitleg van kortcyclische koolstofkringloop?

Voorgesteld wordt om *“een jaarlijkse beschouwing toe te voegen van de effecten van het gevoerde en te voeren klimaatbeleid van de regering voor de brede welvaart”*. Momenteel is er in artikel 4.3 van de Wet milieubeheer ook een eis dat elke 4 jaar een beleid gemaakt wordt. Toch is het laatste NMP uit 2001?

Artikel 1

Het begrip ‘brede welvaart’ is mooi, maar gezien de definitie: *“brede welvaart: de kwaliteit van leven in het hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van die van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld;”* is eigenlijk een parafraseerde variant van de Brundtlanddefinitie voor duurzame ontwikkeling. Duurzame welvaart zou dan een logischer term zijn.

Artikel 2

De omschrijving *“zo spoedig mogelijk en zo maximaal mogelijk terugdringen van de emissies van broeikasgassen in Nederland om te komen tot een emissievrij Nederland”* is niet smart, want bij voorbaat al niet gehaald. Tevens geeft dit de indruk dat mensen en dieren uit Nederland geweerd meen worden?? Hoe wordt een dergelijke insinuatie voorkomen?

Hoofdstuk 3a

Onduidelijk is hoe een extra commissie met ongetwijfeld allerlei vergaderingen en overleggen en reisbewegingen een bijdrage kan leveren door allerlei voorstellen en adviezen te geven.

Kortom:

Dit wetsvoorstel geeft een aantal nobele doelstellingen, maar het blijft onduidelijk of andere initiatieven efficiënter zouden zijn. Waarom kan er geen commissie komen voor adviezen die nu effect hebben op bestrijding van biodiversiteitsverlies, bestrijden/hulp natuurrampen, bestrijden van water- en voedseltekorten, voorkomen/bemiddelen van oorlog en vluchtelingenstromen etc.. Of aansluiten bij bestaande organisaties zoals het Copenhagen Consensus Center: zie ook <https://www.copenhagenconsensus.com/copenhagen-consensus-climate>

